Uti **þutʀ** är **þ** en vänderuna **ꝗ**.

Det kan icke avgöras, huruvida **iuar** skall uppfattas som *Īvar* eller *Jōar*, men då *Ivar* enligt Lundgren, *Personnamn*, mest förekommer i Dalarne, Norrland, Skåne och Finland och på *Joar* talrika exempel anföras från Östergötland, synes det sannolikare, att **iuar** skall återgivas med *Jōar*.

Ristningen **anari** kan icke omedelbart återgiva något namn utan måste liksom det följande **þutʀ** vara lönnskrift. Genom en omställning erhålles av **anari** namnet ***ainar** *Ēnar*. Ristningen **þutʀ** måste utgöra ett släktskapsord, och jag antager det föreställa ***bruþ**, en förkortning av ordet 'broder', jfr förkortningen **bruþ** 'bröder' Ög. 128, Linköping. Uti ***bruþ** har **b** uttryckts genom **t**, runan före **b** i runraden, liksom **airfb** = **sakum** m. m. Rök, för **r** har **ʀ** begagnats och slutligen har ordningsföljden mellan **br** och **uþ** omkastats, varvid ristaren dock genom vänderunan **ꝗ** givit en antydan om att det skall läsas **uþ** och icke **þu**. Från medeltida handskrifter anföres en dylik omvändning av stavelser av W. Wattenbach, *Anleitung zur lateinischen Palæographie*, 4. Aufl., Leipzig 1886, s. 12—14, i det för *Arnulfus* skrives *fusnular*.

Inskriftens transskription är alltså sannolikt följande:

Jōar rēsti æftiʀ Ēnar brōður sinn, dræng gōðan.

Översättning: Joar reste (stenen) efter Enar, sin broder, en god kämpe.

131. Heda kyrka, Lysings hd.

Pl. XLII. Fig. 3.

Litteratur: B. 917; L. 1193; W. 200; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 615; P. A. Säve, *ATS.* I, s. 117; *Reseberättelse*; C. F. Nordenskjöld, *Reseberättelse* 1873, II, s. 26, teckning; E. Ihrfors, *Ostrogothia sacra*, s. 1, teckn.

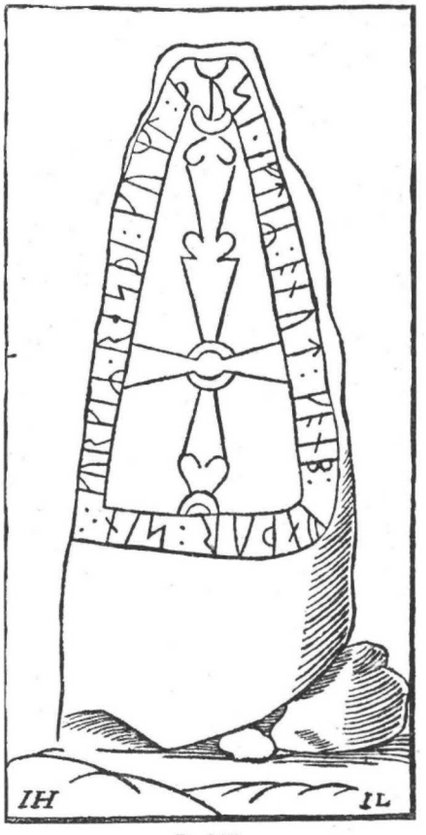

B. 917.

Runstenen sitter inmurad i kyrkans östra yttervägg på södra sidan om koret, 1,87 m från marken, där P. A. Säve fann den 1861, tidigare stod den på kyrkogården.

Ämnet är granit. Höjden är 2,10 m, bredden över korsets kärna 72 cm, slingans bredd 11—13 cm.

Inskriften börjar med en punkt 3,5 cm nedifrån, vadan en övre prick knappast funnits. Tillsammans med kolon uti inskriftens slut bildar denna punkt ett triangelformigt skiljetecken, jfr det efter **kuml**. Första namnet är **þurkiʀ** *Þorgēʀ*; namnets alla runor äro bortslagna upptill, mest **þur**, varför **þ** kunnat läsas som **k**, bistaven utgår på **þ** 3,5 cm nedifrån, på **k** goda 4 cm och böjer på **þ** uppåt, läsningen **þ** är alltså säker. Efter **þurkiʀ** finnes en punkt 3 cm nedifrån, som antagligen är nedre punkten i ett kolon. I **kuml** utgör **m** en övergångsform mellan ᛘ och ᛉ,

i det bistavarne äro starkt inböjda mot stavens topp, ringen är dock icke sluten. Skiljetecknet därefter i slingans krökning är tre prickar, ställda i form av en triangel med spetsen uppåt, vilket ock är fallet med skiljetecknet t. h. om **þusi**, där likväl triangelns spets är vänd nedåt. Uti **eftiʀ** äro bistavarne på **f** lika långa, på **f** i **faþur** är den övre 5 cm, den nedre 6 cm. I **konb** är det $^1/_2$ cm mellan bistavarne på stavens mitt i **b**.

Inskriften är alltså följande:

. þurkiʀ . resþi : kuml ∴ þusi ⁖ eftiʀ : onut : konb : faþur : sin :

5 10 15 20 25 30 35 40

Tillnamnet **konb** är samma ord som isl. *kanpr*, *kampr* m. 'mustasch'; ordet har här den äldre skrivningen, som motsvarar ffris. *kanep*, se Noreen, *Altisl. u. altnorw. Gram.*^{2}, § 253, 1.

Översättning: Torger reste detta minnesmärke efter Anund kanp (mustasch), sin fader.

132. Heda kyrka, Lysings hd.

Pl. XLIII. Fig. 1.

Litteratur: B. 918; L. 1194; W. 201; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 615; P. A. Säve, *ATS.* I, s. 117; *Reseberättelse*; C. F. Nordenskjöld, *Reseberättelse* 1873, II, s. 26, teckning; E. Ihrfors, *Ostrogothia sacra*, s. 1, teckn.

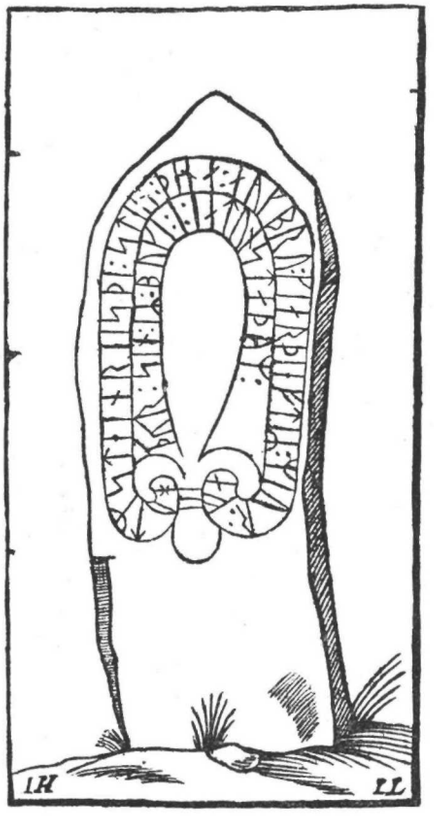

B. 918.

Runstenen sitter inmurad i kyrkans östra yttervägg på norra sidan om koret, 170 cm från marken. Den stod förr på kyrkogården, men var inmurad redan vid P. A. Säves besök 1861.

Ämnet är granit. Höjden är 1,84 m, bredden nedtill tangerande det nedersta av slingorna 65 cm. Den yttre slingans bredd är 11—12 cm, den inre slingans bredd 8—9 cm. Ristningen är mycket tydlig.

Mellan **bru** och **kiarþi** finnes intet skiljetecken. Uti **miur** är vänstra bistaven i **m** böjd som i Φ men skild från stavens topp, den högra har normal form liksom **m** i **hulmstein** och **iatunstaþum**. Måhända finnes prick uti **u** i **buki** om än föga utpräglad.

Inskriften är följande:

hulmstein : reisþi : stein : þena : auk : bru kiarþi : eftiʀ : miur : faþur : sin : iʀ : buki : i : iatunstaþum :

Svårighet vid uppfattningen gör här endast namnet **miur**, som annars icke är känt. Då detta ord har *-r* kvar i ack. sing. och är ristat med **r**, icke med **ʀ**, kan det icke höra till adj. isl. *mjór*, fsv. *mio* 'smal', som har *-r* blott i nom. sing. mask. Det måste då höra till fsv. *myr* (*myyr*) f. 'myra' och är alltså att uppfatta som ett tillnamn, till denna person eller ett äldre släktled.